

କବିତାମାଳା

ଜିନ୍ଦଗି ରହୁକର ରାଉଡ଼

ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜିନ୍ଦଗି
ଆପଣ ନ ଥିଲା
ତାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଅଶାଯାତ୍ମା
କିଛିଦିନ ତାକୁ ପରମାଣୁ କାଗଜା ହେଲା
ବାପରେ ଛାତ୍ରିଦିବାଗଲା
ଶିଳ୍ପିକାଳ ଅଭ୍ୟାସାଧ୍ୟରେ
ସେଠି ରହିବ, ବନ୍ଦ ବିଦ୍ୟା କରିବ
ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ମର୍ମିତ ପରାଧାନ ମୁହଁ କିନ୍ତୁ
କାହା ହୁଏମରେ ସେ ହେବ ଆଚ୍ୟାତ
ସେ ତା ଆପଣା ଜାଗର ମାଲିକ
ନା ତା' ପାଇଁ ଅଛି କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ
ଅବା କେଉଁ ଜାଗରରେ ଆକଟ

ତା ରହାରେ ସେ ଶିମୁଲିପାଳକୁ ଯାଇ
ବୁଲିଲା ଖାତ୍ରିଶ୍ଵର ଜାଗଲରେ
ଜାମସେଦପୂର ବନଶପୁର ଚାକୁଆ ଅଚଳରେ
ଗତକାଳ ତାର ମନହେଲା
ସେ ଯାଇ ପଥାଟିଲା
ପର୍ମିମଦାଗର ବେଳପାହାଟି ଜାକାରେ
ସବୁ ଜାଗଲରେ ତାର ରହିଥିବା ଶାବ୍ଦୀରେ
ତାର ନିର୍ବକୁଶ ଅଧିକାର
ତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁନମରେ ଅନ୍ତରେ ରଖିବାର

କ୍ଷମତା ନାହିଁ କେଉଁ ପରାକ୍ରମୀ ଶାସକର
ଅନ୍ୟଥା ନିଜ ପାଇଁ ସବୁଠି
ବାଧା, ବନ୍ଦନ, ତନଖୁ ପାଇଁ,
ସାମାରେଖା ଓ ତାର ବାକୁ ଗଢିଛି
ସ୍ଵାର୍ଥ ମଣିଷ ନିଜ ହାତରେ
ଆଖି ଖୋଲ ଦେଖିବେ ସ୍ଵର୍ଗ ଦିଶିବ
ଏଥବୁ ପରିବେ ରହିଛି ମଣିଷର ଦୂରତିଏତି
ଓ ଅପ୍ରତିହତ ଅହଂକାର
ସମାନ ପଶୁ ବାପୁଣା କିନ୍ତୁ
କେତେ ସେ ମୁକ୍ତ, କେତେ ସ୍ଵାଧାନ,
କେତେ ଅବଧ ତାର ଦିବରଣ
ଦିବରା ମଣିଷ ସାମାରେ
ହେଇବେବେ ନିଜର ସକଳ ସ୍ଵାଧାନର
କେତେ ବିକଳ, କେତେ ଅଥବା,
କେତେ ପରାଧୀନ ।

+ବୁନେଶ୍ୱର

ନିର୍ଜନ ରାତିର ନାୟିକା ଶରତ କୁମାର ଦାସ

ସେବିନର ସେ ଧାର୍ଯ୍ୟରଣ ଶାଳକା
ମେଘର ବହଳ ଆସନ୍ତ ତଳେ
ସୋରିଷ ରଙ୍ଗ ଖରା
ଆଜି ବି ସତେଜ, ମୁଣ୍ଡ ପୁଲକିତ ।

ତମ ଭାଇ ଭାଇ କବରାର ମଧୁର ବାପ୍ତାରେ
ଆଜି ବି ମୁଁ ସତ ବିଭାଗ, ଆୟହରା
ମଧୁରାଳତା କମନୀୟ ଶୋଭାରେ
ଆଜି ବି ମୁଁ ବିଶିତ ।

ତମ ପ୍ରମିତ ପ୍ରମାଦର ପ୍ରଲୁପ ତୋରେ
ଆଜି ବି ମୁଁ ଆବଶ, ସୁନ୍ଦରିତି ।

ମୋ ହୃଦୟର ବେଳାରୁକୁରେ
ଆଜି ବି ପିତ୍ତୁରେ ତମ ପ୍ରତିର ନାଳକେତେ ।

କେତେ କୋଳାଳକ କିଟିମିଟି
ହାତ ଠାକେ ସେହି ସବୁକ ସମ୍ମାଦନ
ମୁଠା ମୁଠା ମୁହଁର ବଦଦ ତଳେ
ବୁଂଜରି ହୁଏ ଅନିନ୍ଦିଆ ମେଘମଲ୍ଲାର
ଜାକବାର ସାଥ ବୁମର ବୁନୁର କାନୁଆ
ଅସୁମାର ପୁଣି ବିରତିଭାବର ନଳଶ୍ରୟତା ।

ଆକାଶ ହୋଇ ଆସ, ମାଟିକୁ ହୁଏ
ବିଶ୍ୱାସୀୟତାର ନାଳ ବେଶରେ
ଛଇ ହୋଇ ଯାଏ ମୋ ଗରାର ଆବେଶ ଓ
ଅଥଳ ସମ୍ମରୁଦ୍ଧ ଦେଇଥିବା
ମୋ ନିଷେଳ ଭାବନା, ସିର କାନନା ।

ବଦଳିଗଲା ଗଢ଼ୁବକ୍ର, ଦିନ-ମାସ-ବର୍ଷ
ପ୍ରୀତ୍ୟ ବର୍ଷା-ବର୍ଷା-ବର୍ଷା, ସବଳ ଓ ସଂକ
ବଦଳିଗଲା ମୋ ଦୂରିଆର ରତ୍ନିବୁର
ଦିଖିଛି ହେଲା ମୋ କୋରିକି ଆୟହର
ଚୋହି ହେଲା କୁଂଜବନ ଦେଶାଖର ପ୍ରଖର
ଝତରେ
ଦିବାରି ହେଲା ମୋ ତେତନାର ନଭଶ୍ରୟମା
ଦିଗ ।

ତଥାପି, ତମ ନାଳବାୟାର ମୋହ
ଆଜି ବି ଆଖିନ୍ଦ କରେ ମୋ ଦେଖ-ମନ-ପ୍ରାଣ
ଉଜ୍ଜବିତ କରେ ମୋତେ ।

ତମ ଆଗମନାର ସବୁକ ସଙ୍କେତ
ନଳସ୍ଥ ମୋର ଉତ୍ତିବୁଲେ ନାଳଆକାଶରେ
ପାରବାର ତମ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶାତକ ପରଶ
ଆର ଭୋଦୁଅର ନାଳ ସମ୍ମାଦନ ।

+ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ, ରାଜନାତି ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ
ବଦଳିଲ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବଦଳିଲ
କିଲ୍ଲା-କେନ୍ଦ୍ରିୟ
ମୋ-୨୪୧୯୩୦୯୧୯

କଳୁଷିତ ସଂସାର ସୁଧୀର ମେହେର

କେତେ ଜିଲ୍ଲେ
ଏ ହୁନ୍ଦିଆ,
କେତେ ଜିଲ୍ଲେ ଏ ଜାବନ ସତେ !

ଫତ ବତାସ ଆସିଲେ
ନୀତ ଦୋହଳିଲେ
ଜାରିଥିଲେ
ନିଜ ଭାଇ ଲାଗୁଥିବା ଲୋକର
ନିଜର ନୁହେଁ,

ଅଖଣ୍ଡ ବେଳେ
ଆୟାଯତାର କଥା କାହିଥିବା ଲୋକଟି
ମୁଁ ମୋତିନିଏ,
ଅନେକ ପ୍ରବେଶନ ଶୁଣାଇବା ।

ମାଁ ପେର ଭାଇ
ହୁଣିମର ମାଟି ପାଇଁ
ଭାଇ ପେରେ ହୁଗା ଭୁଷେ,
ଉଜ୍ଜବି ବି ଦିପକରେ ସାଧ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ
କୋର୍ଟେରେ ଠିଆ ହୁଏ ।

ଅଖଣ୍ଡ ବାସୀ ରଖ
ବିଭାବ ବନ୍ଦନରେ ବାହି ହୋଇ ଥିବା
ଧରିପରୀ ବି
ପିଲାରୁଥାକୁ ହାତି ଅଧ ରାତିରେ
ପ୍ରେମକ ସାଜରେ ଫେରାଇ ହୁଏ ।

ଯାହାର ବୁମା ବୁମା ଲୁହ, ଲହୁରେ
ପାଠ ଶାଠ ପାଇଁ ବତ ଲୋକ ହୋଇଥିବା ମୁଖ
ବାପର ଅଧ୍ୟମରେ ବୋଇ ଭାବି
ତା'କୁ ବୁନ୍ଦାଶ୍ରମକୁ ପଠେଇ ଦେଇ
ନିଦକ୍କ ରହେ ।

କାହାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ହେବ !
କେତେ କଳୁଷିତ ହେବ ଗଲାଟି
ଏ ସଂସାର ସତରେ !!

+ ଚିତ୍ରମୁଦ୍ରା, କୁନାର,
କାଳାଶ୍ରମ, ପିନ-୭୫୭୦୧୪
ମୋ: ୯୫୮୩୪୮୮୮୮୮୮

ମରାଚିକା ଦିନେଶ ମେହେର

କଣ ପାଇଲ
ନିରାହ ହୃଦୟକୁ ଭାତିରୁକି,
ବୁକୁଡ଼ା ବୁକୁଡ଼ା ହୃଦୟକୁ
ନିଜ ଗର୍ବ, ଅହଙ୍କାର ରହେଇ ଦେଲା
ପରେ ?

ତମେ କଣ ଜାଣିନଥିଲ,
ତମ କାବ୍ୟ ପୁଣ୍ସ ନିହାତ,
ଗୋଟେ ନହୋଇବନ୍ତା,
ଅଭିନୟ, ନାଟକ, ମୋଟକି
ତମେ ଯାହା ଭାବିପାର
ଏଥବୁ କଣ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଜାଣିଛି,
ତା ରେଖାର ପର୍ବର୍ତ୍ତରେ ଏଥିରେ ଜାଣିଛି ।

ପୁଣି ତମ ଆଜୁଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଚାଲୁଥିବା
ମୁହଁରୁକୁ ବୁଦ୍ଧେଇ ଦେବାର କଣା ମଧ୍ୟ
ବେଶ ଭାବରେ ଜଣା ତା'କୁ !

ସେବିନ ତମେ କହି ଥିଲ ନା,
'ତମ ଜାବନର ସବୁ ଅସମାଦିତ
ପ୍ରଶ୍ନ ଉଚିତ,
ଏଇ ଅତେବେଳେ କହାର କାହାଣୀ ।

ମୋ ପାଖରେ ଅଛି,
ତମ ଜାବନର ସମ୍ପ କ୍ରିୟା କଲାପକୁ
ହିବାର ଖାତାରେ ଚିପି ରଖିଛି ।
ଠିକ୍ କହିଥିଲ ସେବିନ
ମୋର ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିକିମାରୁ
ତମେ ହେବେ ତା କାହାର କାହାର !

